

**Obsahový štandard, výkonový štandard, kompetencie a prierezo­vé témy -
Slovenský jazyk a literatúra**

Komparácia vzdelávacích štandardov predmetu slovenský jazyk a literatúra v ŠVP a v školskom vzdelávacom programe waldorfskej školy je predložená názorným spôsobom: obsahové a výkonové štandardy uvedené čiernou farbou písma sú totožné v oboch typoch programov, obsahové a výkonové štandardy vyznačené farebne sú do školského vzdelávacieho programu waldorfskej školy zaradené nad rozsah Štátneho vzdelávacieho programu. V závere obsahuje dokument krátke zhrnutie.

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompe-tencie	Presahy, prierezo­vé témy
Slovenský jazyk, 1.ročník			
Zvuková stránka jazyka a pravopis <ul style="list-style-type: none"> vzťah slova, vety cvičenie fonetického sluchu – delenie viet na slová, slovo na slabiky, hlásky (analyticko-syntetická činnosť) predovšetkým v rytmickej časti¹ určovanie počtu a poradia hlások v slove ch, dz, dž, ä, ako špecifické hlásky slovenského jazyka Syntax <ul style="list-style-type: none"> pozorovanie intonácie výpovede, druhy výpovedí podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie – zvukové rozlišovanie Lexikológia <ul style="list-style-type: none"> význam slova, pozorovanie a tvorenie slov opačného a blízkeho významu Písanie <ul style="list-style-type: none"> vyvodzovanie písmen z tvarov predmetov a postáv z príbehov nácvik písania tvarov písma veľkej tlačenej abecedy Čítanie <ul style="list-style-type: none"> písmená veľkej tlačenej abecedy členenie vety na slová, slov na písmená spájanie písmen do slov, slov do viet jednoduché rozprávanie deja, jeho počúvanie, reprodukcia 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> Žiak delí slová na slabiky, dopĺňa chýbajúce slabiky, vyhľadáva slová podľa slabík, slová podľa počtu slabík, rozdeľuje slová na jednoslabičné a viacslabičné. Žiak spoznáva hlásku a písmeno v daných slovách Vie rozlíšiť fakt, že v niektorých prípadoch existuje len jedna hláska, ktorá sa skladá z dvoch písmen (dz, dž, ch). vie, že slovo, veta je zapísaná skutočnosť vie postrehnúť prvú hlásku v slove rozozná poslednú hlásku v slove vie slovo vyhláskovať z hlások povie slovo chápe pevné spojenie písmena a hlásky Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, pozná významovú podobu slova, žiak sa naučí vzorne vyslovovať hlásku ä. rozoznáva správne kvantitu (dĺžku) 	PK KK MVK KK PSK KK, PSK PK KK PSK KK KRP	Hv, Eu, Etv Hv M Etv Hv, OSR Env, Aj, Nj Vv, Fk, Etv, Eu, Tv Etv, Multv, Pr,

¹ Farebne sú vyznačené štandardy, ktoré berie SZŠ waldorfská hlbšie alebo sú zaradené navyše.

<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> rozprávanie zážitkov, reprodukcia vypočutých rozprávok a príbehov <p>Grafomotorické cvičenia</p> <ul style="list-style-type: none"> správny úchop kresliacich a písacích potrieb prostredníctvom formového kreslenia nácvik tvarových prvkov tlačenej písmo – striedanie zvislej, vodorovnej, šikmej a obojstrannej línie osvojovanie si základných hygienických návykov (správne držanie tela, správne umiestnenie papiera, zošita, dodržiavanie optimálnej vzdialenosti od papiera, správne držanie a vedenie kresliacich a písacích potrieb, udržiavanie poriadku v školských potrebách), pracovných návykov, estetických návykov 	<p>hlások</p> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> podľa vetnej intonácie a obsahu rozozná či oznamujeme, pýtame sa alebo rozkazujeme <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> v praktických činnostiach vie použiť jednoduché obrazné prostriedky (prirovnania, slová s podobným významom, slová s opačným významom, zdobeniny) <p>Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> správne podľa predlohy odpíše tvary veľkej tlačenej abecedy správne podľa diktovania napíše tvary veľkej tlačenej abecedy čitateľne odpíše jednoduchý text s použitím písmen veľkej tlačenej abecedy čitateľne podľa diktovania napíše krátke známe slová píše písmená správneho tvaru i správne orientované pozná správny smer písania – zľava doprava a zhora dole <p>Čítanie</p> <ul style="list-style-type: none"> prečíta písmená veľkej tlačenej abecedy určí počet slov vo vete číta po hláskach zo zadaných písmen tvorí slová zvláda približné čítanie vie ukázať správne písmeno, vie ukázať slovo v texte vie odpovedať na otázky, ktoré sa viažu na obsah textu <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> vie reprodukovať svoj zážitok formuluje krátke otázky a primerane výstižné odpovede rozpráva plynule rozpráva jasne a zrozumiteľne <p>Grafomotorické cvičenia</p> <ul style="list-style-type: none"> má správny úchop špongie má správny úchop špajle má správny úchop kvádríka, voskovky 	<p>PSK KK PK PK KK</p>	<p>VI, Ov, OSR, Env, Mev Tvpr Vv, Fk Fk, Vv Ožz, Etv Rp, Tv, Eu, OSR</p>
---	--	--	--

<p>opytovacích, rozkazovacích viet</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišovanie viet v hovorenom i písanom texte stavba vety, slovosled <p>Čítanie</p> <ul style="list-style-type: none"> nácvik správneho a plynulého čítania súvislejších textov, primeraných veku detí nácvik čítania slov so správnym prízvukom, najmä slov s predložkami čítanie s porozumením, orientácia v prečítanom texte <p>Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> technika písania (od 2. polroku), nie je cvičená len samostatne, ale písanie je spájané s ostatnými učebnými činnosťami detí tvary veľkej a malej tlačenej abecedy <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> písomné zachytenie vlastného zážitku alebo počutého príbehu rozvoj súvislého vyjadrovania prostredníctvom rozprávania detí o svojich osobných príhodách, predmetoch, záujmoch, zážitkoch rešpekt k vyjadrovaniu druhých, pozorné načúvanie a pochopenie žiadosti, inštrukcie, miernenie alebo riešenie jednoduchého konfliktu, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu zdvorilé a účelné jednanie na verejnosti otázky, žiadosti, príkazy a prania, oznámenia i v súvislosti s použitím interpunkčných znamienok <p>Grafomotorické cvičenia</p> <ul style="list-style-type: none"> správny úchop kresliacich a písacích potrieb 	<p>domácich slov.</p> <ul style="list-style-type: none"> Napíše a vysloví hlásky d', t', ň, l' s mäkkým a bez mäkkého pred e, i, ia, ie, iu Správne vyslovuje a píše i/i po mäkkých spoluhláskach Správne vyslovuje a píše y/ý po tvrdých spoluhláskach Rozdeľuje slová na konci riadku Napíše vlastné mená osôb, miesto bydliska a prvé slovo vo vete veľkým začiatočným písmenom. <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlíši jednoslabičné a viacslabičné slová <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> Modalita vety - rozozná a správne zapíše vetu oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu a zvolaciu Naučí sa sformulovať želanie. pozná stavbu vety, správny slovosled, usporiada slová zmysluplne do vety Oboznamuje sa s melódiou oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej a zvolacej vety. Naučí sa tvoriť rôzne typy otázok a odpovedí. Spoznáva druhy viet a vie napísať vhodné interpunkčné znamienko na konci vety. <p>Čítanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Vie rozdeliť slová na slabiky Vie určiť počet a poradie slabík v slove Vie určiť počet a poradie hlások v slabike Vie prečítať potichu krátke vety a vie ich primerane reprodukovať Ovláda hlasné čítanie krátkych viet Rozumie významu krátkych viet Pochopí jednoduché písomné zadania <p>Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Správne podľa predlohy odpíše tvary veľkej a malej tlačenej abecedy Správne podľa diktovania napíše tvary veľkej a malej tlačenej abecedy Píše úhladne 	<p>KK, PSK</p> <p>IK, UK, PK</p> <p>KK, PSK, IK, KRP, OKK</p> <p>PK</p>	<p>OSR, Etv, Aj, Nj</p> <p>Pr, M, OSR,</p> <p>Tvpr Mev OSR Etv, Ov Ožz</p> <p>Rp, Vv,</p>
---	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše správne podľa diktovania krátky jednoduchý text • Žiak sa naučí písať a vyslovovať rozlišovacie znamienka: <ul style="list-style-type: none"> • - dĺžeň • - mäkčeň • - dve bodky.. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voľne porozpráva príbeh na základe vlastných zážitkov • Napíše samostatne krátky jednoduchý text – zážitok • Nadviaže kontakt, pozdraví, osloví, predstaví sa, poprosí, poďakuje, oznámi niekomu niečo, informuje niekoho o niečom, zvláda telefonickú komunikáciu, pozve niekoho niekam <p>Grafomotorické cvičenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Má správny úchop písacích a kresliacich potrieb • Dokáže robiť súvislé malé pohyby pastelkou • Prítlak k písaniu je primeraný 		
<p>Obsahový štandard</p> <p>Slovenský jazyk, 3.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe- -tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • hláskoslovie • zautomatizovanie abecedy • hláska, písmeno • rozdelenie hlások • písanie, výslovnosť a výskyt samohlásky ä • písanie, výslovnosť a výskyt dlhých spoluhlások Í, ř, slabičné I/Í, r/ř • spodobovanie vo výslovnosti, správna splývavá - výslovnosť, výslovnosť jednoslabičných predložiek • výslovnosť spoluhlásky v na začiatku a na konci slova • interpunkčné znamienka • vlastné mená osôb a miest žiakom známých <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrané slová, 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie vymenovať základnú abecedu • vie vymenovať rozšírenú abecedu • vie usporiadať slová podľa abecedy • vie napísať všetky veľké a malé tlačené písmená • vie napísať všetky veľké a malé písané písmená • V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. • Podobne i v encyklopédií alebo telefónnom zozname. • rozozná v texte samohlásky • vie adekvátne určiť a použiť kvantitu samohlások • rozozná v texte spoluhlásky • vie adekvátne určiť a použiť kvalitu spoluhlások • pozná mäkké, tvrdé, obojaké 	<p>UK, IK</p>	<p>Hv, Eu, Tv</p> <p>Vl, Tvpr</p>

<ul style="list-style-type: none"> • i/í, y/ý po obojakých spoluhláskach • dvojhlásky <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj jazykového čítania – príprava k rozlišovaniu slovných druhov (slová činnosti, mená vlastností, mená osôb, zvierat, vecí) formou jazykových hier • slovné druhy: slovesá, podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, príslovky, predložky, spojky • obmeny slov pri ich používaní vo vete <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumenie modalite a významu vety a ich vyjadrenie • príprava na usporiadanie viet do súvetí – stavba dlhšej vety a súvetia <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • synonymá, homonymá, opozitá(antonymá) <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voľne porozpráva príbeh na základe vlastných zážitkov • Napíše samostatne krátky jednoduchý text - zážitok • Nadviaže kontakt, pozdraví, privítanie, rozlúčenie, osloví, predstaví sa, poprosí, ospravedlní sa ústne, poďakuje... • píše pohľadnicu alebo list zo ŠVP • píše denník 	<p>spoluhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne ich vyslovuje • adekvátne ich použije v písomnom prejave • vie, že spoluhláska l,ĺ a r,r̄ môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku. • Spodobovanie <ul style="list-style-type: none"> - vie určiť na konci slova - vie určiť na začiatku slova • pozná základné interpunkčné znamienka • napíše veľké písmená na začiatku vlastných mien osôb • plynule číta vlastným tempom • dokáže správne odpísať text • vie prepísať text písaný tlačným písmom do písanej podoby a naopak • vie písať diktované slová a vety • zvláda techniku písania, odstraňujú sa individuálne nedostatky, dbáme na úpravu textu, čitateľnosť, prehľadnosť, primeranú rýchlosť, na dodržiavanie základných hygienických a pracovných návykov pri písaní <p>Pravopis</p> <p>Obojaké spoluhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie ich vymenovať a nájsť v texte - ovláda zákl. vybrané slová - vie ich použiť v písomnom prejave • naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová • vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. • vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. • vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch <p>Dvojhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie ich vymenovať - správne ich vyslovuje - správne ich píše • pozná rozdiel medzi hláskou a písmenom • pozná hlásky, ktoré sa skladá z 2 písmen 	<p>UK, IK</p> <p>KK, PSK</p> <p>OKK</p> <p>KK</p> <p>KRP</p> <p>KK</p> <p>PSK</p> <p>OKK, PSK</p>	<p>Hv, Vv</p> <p>Eu, Vv, Nj, Aj, Env, Etv, Ov</p> <p>Vv, Hv</p> <p>Ov, Etv, Ozz, Dov</p>
--	---	---	--

	<p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná slovné druhy, ktoré zatiaľ nemajú odbornú terminológiu, ale nesú názvy obrazov z príbehov • dokáže vyhľadať v texte základné slovné druhy • dokáže ich správne použiť <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu, želaciu a zvolaciu vetu • tvorí oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu, želaciu a zvolaciu vetu • tvorí dlhšie vety a súvetia <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže tvoriť synonymá, homonymá a opozitá <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voľne porozpráva príbeh na základe vlastných zážitkov • Napíše samostatne krátky jednoduchý text - zážitok • Nadviaže kontakt, pozdraví, osloví, predstaví sa, poprosí, poďakuje... • píše pohľadnicu alebo list napr. zo ŠVP, žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom a priezviskom. • píše si denník 		
<p>Obsahový štandard</p> <p>Slovenský jazyk, 4.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe-tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodobovanie spoluhlások vnútri slova, na konci, pri splývavej výslovnosti a pred pauzou • predpony ob-, od-, nad-, pod-, pred-, bez-, cez-, roz-, vz-, z-, predponové tvorenie slov • rozdelenie predponových slov na slabiky • výslovnosť a písanie predložiek: k/ku, v/vo, pred, nad, od, pod • výslovnosť predložiek s/so, z/zo • i/í vo vnútri domácich slov, v gramatických príponách v súvislosti s učivom v rámci morfológie 	<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovuje a píše slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu spoluhlások vnútri slova a na konci slova pri splývavej výslovnosti a pred pauzou, • správne vyslovuje a píše predpony • správne vyslovuje predložky s/so, z/zo • rozdeľuje predponové slová na slabiky na základe gramatického princípu, • správne vyslovuje a píše i/í vo vnútri domácich slov, a v gramatických 	<p>KK, UK, IK</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • y/ý vo vnútri domácich slov • slová rovnozvúčné s vybranými slovami, v ktorých sa píše i/í • tvorenie viet s vybranými, odvodenými a rovnozvúčnými slovami, v ktorých sa píše y/ý, • písanie veľkých začiatkových písmen na začiatku vlastných mien: názvy miest, štátov, príslušníkov národov, sviatkov, planét <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastné mená označujúce názvy štátov, príslušníkov národov, sviatkov a planét • zámená - základná charakteristika, formálne rozoznávanie v texte, bez používania terminológie • číslovky -základná charakteristika, formálne rozoznávanie v texte, bez používania terminológie • gramatické kategórie slovíčok: osoba, číslo, čas • prítomný a minulý čas slovíčok • prípona -li v minulom čase • jednoduchý i zložený budúci čas slovíčok • príslovky - základná charakteristika, formálne rozoznávanie v texte (so zameraním na najfrekvencovanejšie príslovky - bez používania terminológie) • spojky <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozširovanie a skracovanie viet • slovosled vety • vetosled v texte • oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • slová tvorené odvodzovaním predponami ob-, od-, nad-, pod-, pred- bez-, cez-, roz-, vz-, z- • rozvíjanie slovnej zásoby na princípe obmieňania slov (formou hry) <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • využitie priamej reči v príbehu podľa obrázku/série obrázkov • písanie krátkych textov z vlastného zážitku alebo vymysleného príbehu • požiadanie o informáciu a podanie 	<p>príponách slovíčok v súvislosti s učivom v rámci morfológie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovuje a píše y/ý vo vnútri domácich slov • na základe porovnávania s vybranými slovami správne napíše zvukovo rovnaké slová, zvukovo podobné slová a slová, ktoré by mohli zvädzať na falošnú slovotvornú motiváciu, v ktorých sa píše i/í (napr. byť - bit', mýlka - Milka, ryža - rizoto), • používa vo vetách vybrané slová a slová zvukovo rovnaké, zvukovo podobné, v ktorých sa píše y/ý, • napíše veľké začiatkové písmená na začiatku vlastných mien: názvy miest, štátov, príslušníkov národov, sviatkov, planét • porovnáva významy slov, zvlášť slová rovnakého alebo podobného významu a slová viacvýznamové • čitateľne, úhladne a primerane rýchlo píše <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozozná slovné druhy v texte • Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie slovíčok (osoba, číslo a čas). Vie vyčíslovať slovesá. Vie určiť u slovíčok neurčitok. • Žiak ovláda definíciu slovesa. Pozná funkciu slovíčok v texte. Vie, že sloveso vo vete mení tvar. • určuje kategóriu slovíčok: osobu, číslo, čas, • tvorí prítomný a minulý čas slovíčok, • správne napíše príponu -li v minulom čase, • utvorí jednoduchý i zložený budúci čas slovíčok, • časuje slovesá v prítomnom, minulom a v budúcom čase, • rozozná príslovky v texte so zameraním na najfrekvencovanejšie príslovky, 	<p>UK, IK, OKK</p> <p>KRP</p> <p>KRP</p> <p>KK, PSK</p> <p>KK</p> <p>OKK, PSK</p>	<p>AJ, NJ</p> <p>Ze, VI</p> <p>Ma</p> <p>Mult</p> <p>Vv, Hv, Tv, Eu</p>
---	--	---	---

<p>informácie, tvorba otázok</p> <ul style="list-style-type: none"> • začiatok a koniec telefonického rozhovoru • zapísanie obsahu prečítaného - príbehov z mytológie, príbehov o zvieratách, príbehov z rastlinnej ríše 	<ul style="list-style-type: none"> • predložky napíše oddelene od slova a prečíta spolu so slovom • vhodne používa spojky a, i, aj, ani, ale, no, alebo, že <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie rozširovať a skracovať vetu • upraví slovosled vety • v krátkom texte správne zoradí vety • rozlišuje vety podľa obsahu na oznamovacie, rozkazovacie, zvolacie a opytovacie v hovorenom a písomnom prejave a vie ich tvoriť. <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorí slová odvodzovaním • Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch. • rozvíja si slovnú zásobu formou hry obmieňaním slov podľa inštrukcie <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove. • využije priamu reč pri opise príbehu podľa obrázku/série obrázkov • rozprávanie realizuje na základe časovej postupnosti, vie rozprávať udalosť alebo príbeh podľa obrázkov. • samostatne napíše krátky text vlastného zážitku alebo vymysleného príbehu • vyžiada si informáciu prostredníctvom slovnej a neslovnej komunikácie (simulovanie situácie) • podá informáciu a pozná spôsoby jej odovzdania 		Pr, De
Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompe-tencie	Presahy, prierezové témy

Slovenský jazyk, 5.ročník			
<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis opakovanie zo 4. ročníka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlások, spodobovanie • Výslovnosť a písanie spoluhláskových skupín a zdvojených spoluhlások. • Precvičenie a upevnenie poznatkov o hláskach a spodobovaní. • Rozdeľovanie viacslabičných slov na konci riadka. Výslovnosť a pravopis • Rytmické krátenie (rytmický zákon) - základy • Uplatnenie rytmického krátenia a výnimky z rytmického krátenia (v súlade s učivom v morfológii). • Dôraz, prízvuk, melódia, prestávka, tempo, sila hlasu <p>Národný jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spisovný jazyk • Nárečia • Slang • Spisovná slovenčina. Protiklad správnej a nesprávnej výslovnosti, správnych a nesprávnych výrazov/tvarov slov, správnych a nesprávnych slovesných väzieb(najfrekvencovanejšie javy). <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovná zásoba - rozširovanie • Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Rovnozvučné slová (homonymá). • Rovnoznačné slová (synonymá). Synonymické dvojice a synonymické rady. Antonymá. • Slovtvorba príponami. • Skratky a ich význam • Tvorenie slov s opačným, protikladným významom predponou ne-, bez-, zápor v slovenčine. <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov. • Podstatné mená • Plnovýznamovosť. Skloňovanie podstatných mien podľa jednotlivých vzorov, životnosť, neživotnosť a 	<p>Hláskoslovie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vymenovať znelé a neznelé, nepárové spoluhlásky • Ovláda výslovnosť a pravopis slov, kde dochádza k spodobovaniu • Vie správne napísať zdvojené spoluhlásky a skupiny hlások • Vie uplatniť pravidlo o rytmickom krátení • Používa správne zvukovú moduláciu reči. <p>Národný jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná slovenské nárečia • Rozlišuje spisovné a nespisovné vyjadrovanie • Pozná slangové slová • Vie poukázať na rozdiely nášho nárečia v porovnaní so spisovným jazykom • Dokáže nahradiť nárečové slová spisovnými výrazmi <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie rozlíšiť spisovné a nespisovné slová • Vie triediť slová podľa významu, charakterizovať ich • Vie tvoriť synonymické dvojice rady • pozná jedno a viacvýznamové slová, vie vysvetliť, čo znamenajú • vie tvoriť homonymá, využívať ich rozdiely vo vetách • Vie tvoriť nové slová skladaním • Pozná slová prebraténé z niektorých jazykov • Pozná skratky a správne ich používa • Vie rozlíšiť malé formy ĽS, charakterizovať ich, uviesť príklady <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie zadefinovať podstatné mená. • Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. • Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, vecí a zemepisných 	<p>UK, IK, KK</p> <p>KRP</p> <p>De, Vl, OKK</p> <p>KK, IK, UK,</p> <p>PK</p> <p>UK,</p>	<p>Hv, Eu,</p> <p>OSR</p> <p>De</p> <p>Aj, Nj, Rj,</p> <p>Mev, Nj, Aj, Rj,</p> <p>Vv, Hv,</p>

<p>pravopis pádových prípon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prídavné mená. Plnovýznamovosť. Ohybnosť. Delenie prídavných mien na akostné, vzťahové a privlastňovacie. Skloňovacie vzory. Pravopis pádových prípon. Stupňovanie. • Rytmické krátenie a výnimky z rytmického krátenia. • Slovesá. Plnovýznamovosť. • Príslovky • Delenie prísloviak na miesta, času, spôsobu, príčiny. • Citoslovčia, ich základná charakteristika. Formálne rozoznávanie v texte (najfrekvencovanejšie citoslovčia). • Zámená opytovacie (s učivom o pádových otázkach), osobné a privlastňovacie. • Číslovky základné a radové, predložky, spojky – základné rozdelenie • Predpony a predložky. <p>Syntax Slovosled Vety podľa obsahu</p> <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručná a podrobná reprodukcia. • Rozprávací slohový postup a jeho hlavné znaky. Kompozícia rozprávania (pred udalosťou, udalosť, po udalosti). Úvod, jadro, záver, osnova. • Členenie jazykového prejavu na odseky (myšlienkové celky) • Rozprávanie príbehu, zážitku (stručné a podrobné). • Opis (v súvislosti s učivom prírodopisu). • Dialogizácia (rolové čítanie). • Voľná dramatizácia časti textu/celého textu (využitie modulácie hlasu, gesta, mimiky). • Pozdrav, pohľadnica, blahoželanie, adresa. 	<p>názvoch.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. • Vie ich uplatniť v pravopisných cvičeniach a v diktátoch. • Žiak vie zdefinovať prídavné mená. • Vie rozlíšiť prídavné mená akostné, vzťahové a privlastňovacie, podľa zakončenia • Vedieť určiť kategórie - rod, číslo, pád • Vedieť určiť vzory prídavných mien • Vie správne používať pravopis prídavných mien radi/rady • Žiak ovláda definíciu zámen. • Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen • Vie vymenovať bežne používané zámená. • Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. • Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami. • Žiak pozná a vie povedať definíciu čísloviek. • vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. • Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky. • Ovláda pravopis základných a radových čísloviek - zdôvodniť • Vie zapísať číslovky v obore do 100. Dokáže prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky • Pozná zvrtné a nezvrtné slovesá, pomocné slovesá • Vie definovať slovesá 	<p>IK, MVK</p> <p>MVK</p> <p>IK, UK,</p> <p>OKK, PSK</p>	<p>Eu, Etv, Env, Ov</p> <p>Ma</p> <p>Vv, Ma,</p> <p>Ov,, Etv Tvpr, Ožž</p>
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná príslovky miesta, času, spôsoby a príčiny • Vie nájsť vo vete príslovky pomocou otázok • Vie určiť vo vete, predložky, spojky, citoslovčia <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie správne z hľadiska slovosledu formulovať svoj ústny aj písomný prejav • Rozlišuje vety podľa obsahu <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručne/podrobne reprodukovat' text - písomne/ústne • Vedieť urobiť poznámky/konspekt/osnovu • Vedieť správne vypísať poštovú poukážku, podací lístok • Vedieť vytvoriť ukážky informačného slohového postupu :pozvánku, žiadosť, objednávku, SMS, list, pohľadnicu, e-mail, blahoželanie, pozdrav • Vedieť správne členiť list, vedieť správne vykať • Vedieť viesť telefonický rozhovor • Štylizácia začiatku a konca telefonického rozhovoru • Vedieť charakterizovať rozprávací slohový postup - znaky • Vedieť rozčleniť rozprávanie na úvod, jadro, záver • Dodržiavať časovú následnosť pri rozprávaní Využitie priamej reči v rozprávaní 		
		IK, UK,	Multv, Dov
		OKK, PSK	OSR
Obsah Slovenský jazyk, 6.ročník	Výkon	Kompe- tencie	Presahy, prierezové témy
Zvuková stránka jazyka a pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Interpunkčné znamienka Čiarka, dvojbodka. Písanie čiarky pri vyčleňovaní oslovenia, pozdravu. • Javy zvukovej stránky reči a ich využitie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie používať uvedené interpunkčné znamienka v písomnom prejave • Vie využívať správne zvukové javy reči v komunikácii • Vie správne intonovať výrazy, oddelené vo vete čiarkou 	IK, UK, KK	

<p>v komunikácii</p> <ul style="list-style-type: none"> Melódia vety, slovný prízvuk, vetný prízvuk (dôraz), prestávka (pauza), tempo, sila(intenzita) hlasu, rytmus. Intonácia - Intonácia výrazov vyčlenených vo vete čiarkou Rytmické krátenie (rytmický zákon) Uplatnenie rytmického krátenia a výnimky z rytmického krátenia (v súlade s učivom v morfológii). <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Slovotvorba <p>a/ Tvorenie slov odvodzovaním - predponami. Predpony vy-, na-, za-, pri-, pre-, pra-, u-, z-, zo-, s-.</p> <p>b/ Tvorenie slov odvodzovaním - príponami. Prípony -ka, -ička, -ik/ík, -ko, -ok, -ek, -ček, -očka/-ôčka (zdrobnené slová). Prípona -isko (zveličené slová). Hláskové zmeny. Slovotvorný základ slova</p> <p>c/ Tvorenie slov skladaním.</p> <p>d/ Tvorenie prísloviak z akostných prídavných mien príponami: -o, -e, -y (v súlade s učivom v morfológii).</p> <ul style="list-style-type: none"> Citovo zafarbené slová (neutrálne, kladné a záporné slová) v súvislosti so slovotvorbou a rétorikou <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Podstatné mená Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov s dôrazom na vlastné mená. Prídavné mená Stupňovanie akostných prídavných mien jednoduchým a opisným spôsobom. Pravidelné a nepravidelné stupňovanie. Vzťahové a privlastňovacie prídavné mená utvorené od iných slovných druhov. Zámená. Krátke a dlhé tvary zámen. Plnovýznamovosť. Ohybnosť. Delenie zámen na osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie Gramatické kategórie - rod, pád, číslo. Skloňovanie zámen. 	<ul style="list-style-type: none"> Vie rozoznať s hovoreného textu, kde je v ňom výraz oddelený čiarkou Vie správne písať slová, v ktorých sa uplatňuje rytmický zákon, aj slová - výnimky z rytmického krátenia Dodržiava pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisu Pozná slovenské nárečia, vie ich základné znaky a odlišnosti <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokáže tvoriť slová odvodzovaním predponami a príponami Vie tvoriť zdrobneniny pomocou prípon -ka, -ička, -ik/ík, -ko, -ok, -ek, -ček, -očka/-ôčka Vie tvoriť zveličené slová pomocou prípony -isko Vie určiť v slovách je slovotvorný základ Vie tvoriť slová skladaním Vie rozlíšiť, akým spôsobom je utvorené slovo (odvodzovaním alebo skladaním) Vie, pomocou prípon, utvoriť z prídavných mien príslovky <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Vie definovať podstatné mená Vedieť rozlíšiť konkrétne a abstraktné podstatné mená Vie používať písanie veľkých písmen vo vlastných podstatných menách Vie určiť prídavné mená Vie ich definovať Vie stupňovať akostné prídavné mená Pozná pravidelné a nepravidelné stupňovanie Vie utvoriť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená od podstatných mien Vie nájsť vo vete zámená, vie ich charakterizovať Pozná rozdelenie zámen, pozná niekoľko príkladov na členenie Vie určiť rod, číslo, pád zámen Vie dať zámená do základného tvaru 	<p>KK, PSK</p> <p>OKK, UK, IK, PSK</p> <p>UK, IK,</p> <p>UK, IK, MVK,</p>	<p>Hv</p> <p>De</p> <p>Mev</p> <p>OSR</p>
--	---	---	---

<p>Nesklonnosť prívlastňovacích zámen (jeho, jej, ich). Základný (slovníkový) tvar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovesá • Sloveso byť plnovýznamové a neplnovýznamové. Plnovýznamovosť a neplnovýznamovosť sloviess. • Zvratné a nezvratné slovesá • Kategória spôsobu • Výnimky z rytmického krátenia. • Príslovky <p>Plnovýznamovosť. Neohybnosť. Stupňovanie prísloviess odvodených od akostných prídavných mien.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predložky • Vokalizácia. Väzba s pádmi . • Číslovky základné a radové. Pravopis. Ohybnosť, plnovýznamovosť. • Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priama reč • Reprodukcia s využitím priamej reči. • Rozprávanie s využitím priamej reči a citosloviess. • Dramatizácia s doslovnou reprodukciou replík. • Opisný slohový postup a jeho hlavné znaky. Statický opis predmetu a obrázku. Jeho hlavné znaky. Dynamický opis pokusu. • Rétorika v súvislosti s učivom dejepisu – rímsky senát. Prejav. Artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj. Argument, protiargument. Inzerát. Oznámenie. • Správa. • Písomnosti verejného a osobného styku: poštová poukážka, podací lístok, pozvánka, žiadosť, oznámenie, správa, objednávka, SMS, list, pohľadnica, e-mail, telefonát, druhy blahoželaní a pozdravov. Odosielateľ, prijímateľ. Formulácia textu a písanie adresy. Súkromný list (členenie textu, formálna úprava, vypisovanie obálky). Využitie kontaktných prostriedkov v súkromnej korešpondencii (s vekovo 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie, že niektoré prívlastňovacie zámená sú nesklonné • Dokáže rozlíšiť sloveso byť, kedy je plnovýznamové a neplnovýznamové • Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovcia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave. • Vie definovať a nájsť vo vete príslovky • Vie stupňovať prísloviess odvodené od akostných prídavných mien. • Pozná základné predložky • Vie, kedy dochádza k ich vokalizácii. • Vie určiť, s ktorými pádmi sa viažu ktoré predložky. • Vie určiť v texte číslovky, rozlíšiť základné a radové. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť správne zapísať priamu reč • Vie použiť priamu reč v rozprávaní • Vie napísať rozprávanie podľa danej osnovy • Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť - veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver. • Žiak ovláda definíciu konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru. • Dokáže dramatizovať s použitím doslovnej reprodukcie replík 	<p>Nj, Aj, Rj,</p> <p>UK, IK, PK</p> <p>MVK</p> <p>KK</p> <p>KRP</p>	
---	--	--	--

<p>rovnakou, mladšou a staršou osobou). Kontaktové prostriedky v jazykovom prejave v súkromnom styku so známou a neznámou osobou. Úradný list (členenie textu, formálna úprava, vypisovanie obálky). Využitie kontaktových prostriedkov v úradnom styku, v úradnej korešpondencii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt. • Otvorenie a záver podujatia. Príhovor v súvislosti s projektom na telesnej výchove – cirkus. Plagát. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať opisný slohový postup • Dokáže rozlíšiť opisný slohový postup od rozprávacieho • Urobí opis predmetu, obrázka/ilustrácie, osoby • vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie rozčleniť do odsekov. • Žiak vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie rozčleniť do odsekov. • Vedieť správne použiť prvky opisu v rozprávaní • Dokázať napísať opis pracovného postupu • Dokáže argumentovať na "rímskom senáte" Dokáže odprezentovať referát na dané témy • Žiak vie diskutovať na určitú tému vybrať učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami). • Vie tvoriť oznámenia, správy • Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. • Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie. • Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). • Vie pozvánku graficky vytvoriť. • Vie otvoriť a ukončiť podujatie, mať 	<p>UK, IK, MVK</p> <p>OKK</p> <p>KK, PSK</p> <p>OKK</p> <p>UK, IK</p> <p>IK,</p>	<p>Ma, OSR,</p> <p>Tvpr, Multv, Ov, Etv</p> <p>De</p> <p>Ze</p>
--	--	--	---

	<p>príhovor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. • Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). • Vie pozvánku primerane graficky vytvoriť. • Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. 	UK	
Obsahový štandard Slovenský jazyk, 7.ročník	Výkonový štandard	Komp e- tencie	Presahy, prierezové témy
<p>Jazykoveda a lexikografia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy jazykov. • druhy písma a abecied (latinka, azbuka, znakové písmo) • Typy slovníkov a práca s nimi • Zvuková stránka jazyka a pravopis • Výslovnosť a pravopis - Číslovky jedni/jedny (v súlade s učivom v morfológii). • Písanie veľkých písmen v názvoch inštitúcií, ulíc, hradov, mostov • Interpunkčné znamienka - spojovník. Rozdiel medzi spojovníkom a pomlčkou. Písanie slov so spojovníkom a bez spojovníka. Rozdeľovanie slov so spojovníkom. <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovná zásoba - Zastarané a nové slová. Slovná zásoba - Jadro a okraj slovnej zásoby. • Archaizmy, zastarané slová, neologizmy. • Expresívne slová a neutrálne. • Slovtvorba a obohacovanie slovnej zásoby – cudzie slová, zdomácnené, internacionalizmy, ich výslovnosť. • Tvorenie slov odvodením - príponami: tvorenie podstatných mien, prídavných mien, sloviac. • Tvorenie slov skladaním. • Tvorenie slov skracovaním. Skratky, 	<p>Jazykoveda a lexikografia</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná základné členenie jazykov • pozná druhy písma a ich uplatnenie vo svete • vie rozčleniť slovanské jazyky a zaradiť slovenský jazyk do západoslovanských • pozná jazykové slovníky • vie so slovníkmi pracovať • vie, čo ktorý slovník obsahuje ako údaje, aký je medzi slovníkmi rozdiel • pozná rôzne druhy písiem a abecied • Zvuková stránka jazyka a pravopis • rozlišuje, kedy sa píše číslovka jedni/ kedy jedny • vie odôvodniť pravopis čísloviek • vie správne písať veľké začiatkové písmená • vie správne používať spojovník a pomlčku <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jadro a okraj slovnej zásoby • vie zaradiť slová medzi zastarané a nové, pozná ich názvy - archaizmy a neologizmy • tvorí slová skracovaním • pozná najčastejšie používané skratky, skratkové slová, značky • vie vytvárať skratky, skratkové slová, značky 	<p>UK, IK, KRP, OKK</p> <p>PK</p> <p>KK, PSK,</p> <p>KK</p> <p>OKK</p>	<p>Ma, Ov, Etv,</p> <p>Multv, OSR</p> <p>NJ, Aj, Rj,</p> <p>Vv, De, OSR</p> <p>Ov, Etv</p>

<p>skratkové slová, značky.</p> <ul style="list-style-type: none"> Práca so slovníkom Pravopisný slovník, výslovnostný slovník, výkladový slovník, synonymický slovník, frazeologický slovník, slovník cudzích slov. <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> Podstatné mená – piaty pád. Skloňovanie zvieracích podstatných mien mužského rodu. Rod a vzor pomnožných podstatných mien Číslovky. Plnovýznamovosť. Delenie čísloviek na určité a neurčité, na základné, radové, násobné. <p>Ohybnosť. Skloňovanie základných, radových, násobných, čísloviek.</p> <ul style="list-style-type: none"> Slovesá plnovýznamové a pomocné Kategória slovesného vidu. Predložky <p>Neohybnosť. Neplnovýznamovosť.</p> <ul style="list-style-type: none"> Spojky Základná charakteristika. Neplnovýznamovosť. Neohybnosť. Citoslovčia Prídavné mená, príslovky - precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> Vety podľa obsahu a typu otázok: zisťovacie doplnovacie, ich rozdielna melódia, otvorené a zatvorené otázky. Veta a súvetie. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> Osnova rozprávania. Rozprávanie s prvkami opisu. Dynamický opis (opis pracovnej činnosti, postupu). Jeho hlavné znaky. Správa o riešení výsledku, projektu – ústna, písomná. Porovnanie dynamického opisu so statickým opisom a rozprávaním. Opis osoby, charakteristika, karikatúra (humorná subjektívna charakteristika). Umelecký opis a vecný text. Charakteristika osoby (priama, nepriama, vnútorná, vonkajšia) – v súvislosti s 	<ul style="list-style-type: none"> vie používať typy slov adekvátne situáciám orientuje sa v typoch cudzích slov a ovláda ich výslovnosť vie používať potrebné slovníky podľa typu slov <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> vie používať formy piateho pádu v osloveniach správne skloňuje zvieracie podstatné mená určí rod a vzor pomnožných podstatných mien pozná zámená, vie ich rozdeliť, pozná dlhý a krátky tvar vie správne vykať slovesnými tvarmi vie číslovky správne zapisovať a skloňovať vie správne používať slovesný vid vie správne používať neohybné slovné druhy <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> Vie deliť vety podľa obsahu, pozná a správne používa typy otázok. Rozlišuje vety a súvetia. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokáže vytvoriť osnovu príbehu. Vie písať rozprávania s prvkami opisu Pozná hlavné znaky dynamického opisu Vie ho používať pri opise pokusov Vie rozlíšiť dynamický opis od statického a od rozprávania Vie opisovať osobu, vie použiť prvky charakteristiky, karikatúry Pozná priamu, nepriamu, vnútornú, vonkajšiu charakteristiku – v súvislosti s učivom dejepisu napíše projekt o živote významných osobností z obdobia renesancie, vynálezcov, objaviteľov, umelcov.... Vie použiť slovnú (verbálnu) a neslovnú (neverbálnu) komunikáciu v súvislosti s učivom dejepisu – renesancia - pantomíma 	<p>IK, UK</p> <p>MVK</p> <p>KRP, PK</p> <p>MVK</p>	<p>De, Etv</p> <p>OSR,</p>
--	--	--	----------------------------

<p>učivom dejepisu – projekt o živote významných osobností z obdobia renesancie, vynálezcov, objaviteľov, umelcov....</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapa pojmov. • Kľúčové slová. Hlavná myšlienka. • Spracovanie príbehu podľa danej osnovy. • Slovná (verbálna) a neslovná (neverbálna) komunikácia – asertívna, efektívna - tiež v súvislosti s učivom dejepisu novovek (cestovanie, námorské objavy, kontaktovanie sa, interview, komunikačná situácia). 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede a zrealizovať krátke interview o aktuálnej udalosti alebo o osobe. • Vie identifikovať v textoch a prejavoch kľúčové slová a vytvárať z nich mapy pojmov • Vie identifikovať hlavné myšlienky • Ovláda komunikačné situácie a vie sa v nich primerane vyjadrovať • Vie kultivovane prejavovať svoje názory a argumentačne ich podporiť 	<p>OKK</p> <p>UK, IK</p> <p>MVK, KRP</p>	<p>KK,</p> <p>De,</p> <p>Mev, Ov, Etv</p>
<p>Obsahový štandard</p> <p>Slovenský jazyk, 8.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe-tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<p>Zvuková stránka jazyka a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cudzíe predpony - výslovnosť, písanie a význam niektorých cudzích predpôn (anti-, bi-, di-, dis-, epi-,im-, in-, sym-, syn-, tri-, vice-). Cudzíe prípony - Výslovnosť, písanie a význam niektorých cudzích prípon (-ita, -ista, -izmus). Písanie i/í, y/ý v koreni cudzích slov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná pravopis a výslovnosť uvedených cudzích predpôn a prípon • Vie napísať čiarku podľa intonácie • Rozlišuje domáce a cudzie slová • Vie nájsť význam cudzích slov v zodpovedajúcom slovníku • Pozná výnimky z rytmického krátenia podľa učiva morfológie 	<p>IK, UK,</p>	<p>I, OSR</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Interpunkčné znamienka • Čiarka. Písanie čiarky pri vyčlenení častíc. Písanie čiarky pri vyčleňovaní viet v priraďovacom a podrad'ovacom súvetí. Bodka. Písanie bodky za skratkou. • Intonácia - Intonácia výrazov vyčlenených a pripojených vo vete čiarkou. Intonácia vedľajších viet v ich rôznom postavení. • Uplatnenie rytmického krátenia a výnimky z rytmického krátenia (v súlade s učivom v morfológii). <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovná zásoba <p>a/ Domáce a cudzie slová. b/ Gramatický a vecný význam. c/ Jednoslovné a viacslovné (ustálené) pomenovania: združené pomenovania a frazeologické jednotky.</p> <p>Priame a nepriame pomenovania. Prenášanie významu.</p> <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skloňovanie neživotných podstatných mien mužského rodu zakončených na -l, -r. • Skloňovanie zvieracích podstatných mien. • Cudzie nesklonné podstatné mená • Skloňovanie zdomácnených podstatných mien. • Nepravidelné skloňovanie podstatných mien ženského aj mužského rodu (gazdina, pani) • Prídavné mená. • Zámená – upevnenie učiva z hľadiska pravopisu. • Číslovky. Precvičenie a upevnenie poznatkov s dôrazom na skloňovanie a na písanie jednoduchých a zložených tvarov základných a radových čísloviek slovom a číslicou. Základné, radové a násobné. • Slovesá. Určité slovesné tvary a neurčité slovesné tvary. Odlíšenie prídavných mien. • Častice. Základná charakteristika. Neplnovýznamovosť. Neohybnosť. Bez vetnočlenskej platnosti (v súlade s 	<p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná gramatický a vecný význam slov • Vie určiť aj vytvoriť jednoslovné a viacslovné pomenovania • Pozná frazeologizmy a združené pomenovania • Pozná spôsoby obohacovania jazyka <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná a správne používa skloňovanie podstatných mien mužského rodu zakončených na -r, -l • Vie skloňovať cudzie pod. m. podľa vzoru kuli a ovláda správne skloňovanie/neskloňovanie cudzích mien • Pozná skloňovací vzor pani a vie, že existuje samostatné skloňovanie slov ako gazdina... • Vie správne zapisovať číslovky radové, základné, násobné... • Pri slovesách rozlišuje určité a neurčité slovesné tvary • Rozpoznáva vo vetách častice, pozná ich členenie • Odlíši príslovky od druhotných predložiek <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápe ich • využitie v umeleckom i vecnom texte. • Žiak dokáže určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete vie určiť vetný základ a chápe využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte. • Vie charakterizovať jedno- a dvojčlennú vetu úplnú a neúplnú • Vie tvoriť holé a rozvité vety • Pozná základné vetné členy a ich typy. • Vie nájsť vo vete vyjadrený aj nevyjadrený podmet 	<p>KK, PSK</p> <p>OKK, UK, IK</p> <p>KRP, PK</p> <p>OKK</p> <p>MVK</p>	<p>De, Ze, OSR</p> <p>Mev, Multv, , Ov, Etv</p> <p>De, Ze, OSR</p> <p>Ov, Nj, Aj, , OSR</p>
--	---	--	---

<p>učivom v syntaxi). Odlíšenie od prísloviiek a druhotných predložiek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojky (v súvislosti so syntaxou) • Výnimky z rytmického krátenia. • Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov. • Slovné druhy Precvičenie a upevnenie poznatkov o slovných druhoch z hľadiska ohybnosti a vetnočlenskej platnosti. <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá veta jednočlenná a dvojčlenná, vetný základ. • Holá a rozvitá veta. • Vetné sklady • Všetky vetné členy. • Typy vetných členov. • Jednoduché súvetie a interpunkcia. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slohové postupy – opisný, rozprávací, informačný, výkladový • Slohové útvary • poznámky, konspekt, mapa pojmov • Úvaha. • Umelecký opis (citovo zafarbený opis) i s dejepisným učivom. Jeho hlavné znaky • Diskusia, debata • Osobné autorské štýly z hľadiska temperamentov, ich uplatnenie v rozprávaní a v poézii. Rozdiely medzi osobnými a funkčnými štýlmi. • Jazykové funkčné štýly (stručná charakteristika). Štýlotvorné činitele. • Náučný štýl. • Publicistický štýl. • Hovorový štýl. • Rečnícky štýl. • Administratívny štýl. • Umelecký štýl. • Vizitka. Reklama. Inzerát. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vyznačiť vo vete prisudzovací sklad • Vie určiť aj tvoriť jednočlennú vetu, holú aj rozvitú • Pozná vetný základ holý a rozvitý, vetný základ vyjadrený slovesom, podstatným menom, prídavným menom. • Vie, že jednočlenná veta býva hlavne vyjadrením atmosferických javov a duševných stavov • Pozná nezhodný prívlastok, jeho postavenie za podmetom, vyjadrenie podstatným menom, holý a rozvitý • pozná a rozlíši prístavok • Pozná viacnásobné vetné členy: podmet, príslovkové určenie, prívlastok • Odlíši viacnásobný zhodný prívlastok od postupne rozvíjacieho zhodného prívlastku • Vie určiť priradovací sklad • Odlíši jednoduchú vetu od súvetia • Vie deliť jednoduché súvetie na priradovacie a podradovacie (formálne podľa spojok <p>Vie, ako sa píše interpunkcia v týchto súvetiach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie určovať jednoduché vety a súvetia • Vie správne používať interpunkciu pri súvetiach a vetných členoch <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná slohové postupy a ich uplatnenie. • Vie, ktoré slohové útvary patria ku ktorému jazykovému postupu • Vie uvedené systematizovať, ale aj prakticky určovať v ukážkach a aj písať • Vie si samostatne robiť poznámky z učiva a z textov • Vie napísať vlastnú úvahu na určenú tému. • Vie použiť umelecký opis, pozná jeho hlavné znaky 	<p>UK, IK, PSK</p> <p>IK, UK,</p> <p>IK, UK, KRP, PSK,</p>	<p>Ma, I,</p> <p>De, Hv, Vv</p>
--	---	--	-------------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Vie debatovať a diskutovať o problémoch a sám viesť diskusiu • Rozlišuje individuálne štýly podľa temperamentov, vie podľa nich vytvoriť rozprávanie, identifikovať ich v textoch a pretransformovať texty z jedného štýlu do druhého. • Rozumie rozdielu medzi osobným a funkčným štýlom a vie štýly uplatňovať podľa situácií. • Pozná jazykové štýly a ich funkčné využitie. • Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu. • Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie. • Žiak pozná vizitku po vizuálnej stránke. Ovláda definíciu vizitky. Vie, ktoré údaje vizitka obsahuje. Žiak sa vie prostredníctvom nej predstaviť. Vie si vyrobiť vizitku pre seba alebo pre spolužiaka, rodiča a pod. • Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. • Vie rozlíšiť druhy reklamy. • Vie sformulovať krátky reklamný text. • Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. • Vie sformulovať krátky inzerát. 	OKK	
Obsahový štandard Slovenský jazyk, 9.ročník	Výkonový štandard	Kompe- -tencie	Presahy, prierezov é témy
Zvuková stránka jazyka a pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Interpunkčné znamienka. • Intonácia, artikulácia, dôraz, prestávka, tempo reči, sila hlasu, rečnícke otázky, postoj, mimika, gestikulácia v súvislosti s prezentáciou záverečného projektu. • Intonácia výrazov odčlenených vo vete čiarkou. • Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie, kedy použiť a kedy nie spojovník, hlavne pri príslovkách • Vie používať správne interpunkčné znamienka • Jazykoveda a národný jazyk • Pozná vývoj spisovného slovenského jazyka • Pozná význam Štúra, Bernoláka, Hodžu, Hurbana, Czambela • Pozná kodifikačné príručky SJ 	IK, UK, PSK, OKK	OSR De, I

<ul style="list-style-type: none"> • Jazykoveda a národný jazyk • vytvorenie jazykového systému • Jazykoveda a jej členenie – systematizácia prebraného učiva • Vývin nášho jazyka od praslovanského obdobia až po súčasnosť (stručný prehľad). • Kodifikácia spisovnej slovenčiny v Pravidlách slovenského pravopisu. • Slovenčina ako národný jazyk a jeho podoby. • Starostlivosť o čistotu spisovnej slovenčiny - jazyková kultúra (príručky – 1000 poučení zo spisovnej slovenčiny, Jazyková poradňa odpovedá; časopisy – Kultúra slova, Slovenská reč). • Náuka o jazyku. Členenie jazykovedy (hláskoslovie, lexikológia, tvaroslovie, skladba, štylistika). <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovná zásoba a jej uplatnenie v štýloch. • Obohacovanie slovnej zásoby. <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dvojtvary pri niektorých podstatných menách (mužský rod - G sg., ženský rod - G pl., stredný rod - G pl.). • Opakovanie vzhľadom k praktickému uplatneniu v rámci štýlov. <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpunkcia. • Zápor v slovenčine • Členský a vetný zápor. Mimojazykové prostriedky vyjadrenia záporu. • Slovosled. • Zvláštnosti vetnej stavby • Vytýčený vetný člen. Interpunkcia. <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výkladový slohový postup, charakteristika a základné znaky. • Súdržnosť textu. • Spracovanie tej istej témy rôznymi spôsobmi (napr. ako opis, rozprávanie, ako informáciu, ako výklad). • Vypisovanie tlačív (dotazník, prihláška) • Tvorba životopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie rozprávať o vývoji slovenského jazyka, pozná dôležité medzníky v jeho vývoji • Pozná členenie jazykovedy • Vie zaradiť slovenský jazyk do rodiny jazykov • S istotou používa slovníky z hľadiska spisovného vyjadrovania • Vie sa v nich orientovať • Vie, načo ich používať a kedy <p>Lexikológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie členiť slovnú zásobu, pozná systematizáciu členenia • Vie uviesť príklady ku každej skupine členenia • Vie akými spôsobmi sa obohacuje slovná zásoba • Vie ich vymenovať • Vie ich používať a rozlišovať. <p>Morfológia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať všetky slovné druhy • Vie členiť všetky slovné druhy • Vie určiť vo vete všetky slovné druhy • Vie určovať pri slovných druhoch tri hľadiská (vecný význam, ohybnosť, vetnočlenská platnosť) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie systematicky postupovať pri určovaní druhov viet podľa obsahu, členenia, rozvitosti • Vie rozlíšiť jednoduchú vetu od súvetia • Rozlíši podrad'ovacie súvetie od prirad'ovacieho • Vie určiť vetné členy, ich členenie • Rozozná zložené súvetie. • Vie správne písať interpunkčné znamienka podľa intonácie aj bez nej • Rozlišuje správny slovosled aj vetosled <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vytvoriť výkladový text. • Dbá vo svojom písomnom aj ústnom prejave o súdržnosť viet a myšlienok. 	<p>Hv</p> <p>KK, PSK, OKK, MVK, IKI, UK</p> <p>KRP</p> <p>UK, IK, OSK</p> <p>MVK</p>	<p>De, Ze, Ov, Etv</p> <p>Multv, Mev</p> <p>Ov, Nj, Aj, Rj</p> <p>Ma, I</p> <p>Ma, I</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Písomnosti verejného a osobného styku - opakovanie • Úradný a štruktúrovaný životopis. • Prejav. Príhovor (prívet). • Spisovný jazyk a nárečia. • Dialóg a monológ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie systematizovať jazykové štýly, slohové postupy a žánre • Vie ich určovať v ukážkach, vie zdôvodniť svoje rozhodnutia pri výbere • Píše úvahy. • Vie spracovať tému rôznymi postupmi, v rôznych žánroch • Vie napísať životopis (úradný a beletrizovaný) • Vypíše si prihlášku na strednú školu • Vie používať prakticky písomnosti verejného aj osobného styku <p>divadelný projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorivá reč, artikulačné cvičenia 	<p>UK, IK, PSK, KRP</p> <p>MVK, KRP</p>	<p>AJ, Nj, Rj, Ov, Etv</p> <p>Ma, I</p> <p>Aj, Nj, Rj,</p>
---	---	---	--

		IK, UK, PSK	De, Ov, Etv Multv, Mev
		UK, IK, PSK, OKK	

Obsahové, výkonové štandardy, kompetencie a prierezové témy- Literatúra

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompe- -tencie	Presahy, prierezové témy
Literatúra, 1.ročník <ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvanie rozprávok, príbehov zo života zvierat, rastlín, príbehov ku sviatkom v roku, morálne príbehy, príbehy zo života detí... • jazykolamy • reprodukcia vypočutého textu • ilustrácie k prečítaným textom • dramatizácia • rozprávanie vlastných zážitkov • pojmy: text, ilustrácia, bábkové divadlo, bábkva • ľudová rozprávka • inonárodné ľudové rozprávky • prednes básničiek ku písmenám, ročným obdobiam, mesiacom, dňom, sviatkom.. • nácvik pásiem, malých divadelných 	<ul style="list-style-type: none"> • vie správne vyslovovať jazykolamy • vie samostatne, plynulo porozprávať vlastné zážitky • rozlišuje text a ilustráciu • pozná bábkové divadlo a vie, že v ňom hrajú bábkvy • báseň po opakovaní zvládne spamäti • vie počúvať a primerane vnímať texty z literatúry • na základe kresby na tabuli vie rozprávať o počutom • vie zopakovať vypočutý text • na základe príbehu vie nakresliť obrázok • vie predniesť spoločne s triedou krátke básne 	KK, Pk OKK	Pr, Vv, Hv, Env, Dov, Ožz Tv, Eu Ov, Etv

<p>foriem na slávnosti (Vianočná hra, topenie Moreny, Jánske hry...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • hádanka, vyčítanka 	<ul style="list-style-type: none"> • je schopný zapojiť sa do dramatizácie • Žiak vie, aké postavy v rozprávke vystupujú. Vie povedať v krátkosti dej. Pozná názvy niekoľkých rozprávkových kníh. Pozná meno nášho najznámejšieho rozprávkaru P. Dobšinského. Vie vyhľadať rozprávky v detských časopisoch 		
<p>Obsahový štandard Literatúra, 2.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe- tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvanie bajok a legiend, príbehov zo života zvierat, rastlín, ľudí, morálne príbehy, príbehy ku sviatkom... rozdiel medzi bajkou a legendou – kladné a záporné vlastnosti • rozprávanie vlastných zážitkov • jazykolamy • prednes textu, ktorý mal žiak na konci 1. ročníka na vysvedčení • prednes básničiek z jazykového vyučovania ku gramatickým javom • bajka a zvieracia rozprávka • neveršované bajky od Ezopa, veršované od Krylova a De La Fontaina • reprodukcia textov • ilustrácia textov • dramatizácia textov, divadelné spracovanie • pojmy: autor – spisovateľ, čitateľ – divák, kniha, knižnica, literatúra pre deti - ZF • nácvik pásiem, malých divadelných foriem na slávnosti (Adventná hra, topenie Moreny, Jánske hry...) 	<ul style="list-style-type: none"> • vie správne vyslovovať jazykolamy, odpredu aj odzadu • pozná bajku, vie ju rozlíšiť od legendy, podľa obsahu • vie samostatne predniesť text z osobného vysvedčenia z 1. ročníka • vie prednášať básne a texty z jazykových javov • pozná pojem text a ilustrácia • pozná obsahovú náplň pojmy: autor – spisovateľ, čitateľ – divák, kniha, knižnica, literatúra pre deti • vie počúvať a primerane vnímať texty z literatúry • na základe kresby na tabuli vie rozprávať o počutom • vie reprodukovať vypočutý text • na základe príbehu vie nakresliť obrázok • Žiak vie vnímať ilustrácie k textom v čítanke a iných detských knihách. Vie o ilustrácii porozprávať. Vie vyhľadať mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale i v iných učebniciach. • Vie sám nakresliť hlavnú, vedľajšiu literárnu postavu. Vie vytvoriť ilustráciu v súvislosti s dejom prečítaného textu • je schopný zapojiť sa do dramatizácie • vie si čítať prvú knižku • Žiak ovláda pojem krátkych ľudových útvarov – hádanky, ľudovej piesne a vyčítanky. • Dokáže ich vyhľadať v knihách, 	<p>KK</p>	<p>Pr</p> <p>Vv, Tv</p> <p>Hv, Eu</p>

	v detských časopisoch. Dokáže ich predniesť (vyčítanku), porozprávať (hádanku) alebo zaspievať (pieseň).		
Obsahový štandard Literatúra, 3.ročník	Výkonový štandard	Kompe- -tencie	Presahy, prierezové témy
<ul style="list-style-type: none"> • prednes bájky z vysvedčení z 2. ročníka • jazykolamy • príbehy zo Starého zákona, príbehy z ľudovej slovesnosti a piesní týkajúce sa starých remesiel, prác na poli... • prednes básní k vybraným slovám (prednes, rytmické cvičenie) • pojmy: autor – rozhlas, televízia, film • výroba vlastného kalendára s vyznačením všetkých sviatkov, významných dní... • príslovia, porekadlá, pranostika (v spojení s epochou zrna) • vytvorenie triednej knižnice, čítanie kníh z nej • medzitriedne čítanie 	<ul style="list-style-type: none"> • vie správne vyslovovať jazykolamy • dokáže samostatne predniesť bájku z osobného vysvedčenia z 2. ročníka • vie počúvať a primerane vnímať texty z literatúry • pojmy: autor – rozhlas, televízia, film • je schopný zapojiť sa do dramatisácie, zvládne aj malú individuálnu rolu • dokáže si sám pripraviť dramatisáciu krátkeho príbehu • pozná vybrané príslovia, porekadlá, pranostiky • orientuje sa v triednej knižnici • dokáže pár vetami zachytiť obsah príbehu • Rozozná báseň od iných literárnych útvarov, • identifikuje veršovaný básnický útvar od neveršovaného. Vie povedať čím sa navzájom líšia. Pozná primerané básne, vie ich zarecitovať. • Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. • Vie v literárnom texte identifikovať verš. • V prozaickom útvare rozozná odseky. • Žiak vie charakterizovať nadpis. Vie vyhľadať rôzne nadpisy v textoch. Sám vie vytvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým). 	KK, OKK, PSK	Ov, Etv, Env, Multv, Mev Pr, VI
Obsahový štandard Literatúra, 4.ročník	Výkonový štandard	Kompe- -tencie	Presahy, prierezové témy
<ul style="list-style-type: none"> • detské časopisy, komiks, noviny • kompozícia literárneho diela vonkajšia (nadpis, odsek, kapitola) • povest' (miestna) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže odlíšiť časopis od novín • pozná komiks, vie jednouchý komiks vytvoriť • Pozná mená najznámejších 	KK, PSK, UK,	Mev

<ul style="list-style-type: none"> • ľudová pieseň, refrén • jazykolamy • severská mytológia o stvorení sveta - Edda (Súmrak bohov), Kalevala, Pieseň Niebelungov, Kráľovské ságy, Geron a Virtus • reprodukcia prečítaného • rozprávanie vlastných zážitkov • ilustrácia textov • prednes básní v spojení s učivom jazyka • čitateľský denník • triedna knižnica, návštevy knižnice • medzitriedne čítanie • prvá povinná literatúra podľa výberu učiteľa 	<p>ilustrátorov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná v knihách nadpis, odsek, kapitolu • prečíta Bratislavské povesti od Márie Ďuričkovej • dokáže zreprodukovať prečítaný text • dokáže písomne spracovať prečítaný text do formy rozprávania a rozsahu asi 10 viet • vie spracovať povinnú literatúru do čitateľského denníka, doplniť text ilustráciou • vie dramtizovať • vie prednášať básne aj v aliterácii • orientuje sa v triednej knižnici • zakladá si katalógovú evidenciu prečítaných kníh • Pozná a vie identifikovať niektoré najznámejšie detské časopisy. Vie načo slúžia. Pozná aké články/rubriky obsahujú. • Pozná najznámejších spisovateľov, ktorí píšu knihy pre deti. Vie, kde sa nachádza knižnica v mieste bydliska žiaka. Vie sa v knižnici zorientovať, sám si vie knihu vypožičať aj vrátiť. Vie sa v knižnici slušne správať. Žiak získava pozitívny vzťah k čítaniu a ku knihám. Váži si knihy a vie sa k nim primerane správať. Je schopný vytvoriť si samostatne alebo za pomoci učiteľa/rodiča čitateľský denník a robiť si doňho zápisy z prečítanej literatúry. 	<p>IK</p> <p>PK</p>	<p>VI, Pr, Mev</p> <p>OSR</p> <p>Vv, Mev</p>
<p>Obsah</p> <p>Literatúra, 5. ročník</p>	<p>Výkon</p>	<p>Kompe-tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • kompozícia literárneho diela vonkajšia (verš, strofa) , dej • báj – definícia, rozdiel medzi bájkou a bájou • ľudová a umelá pieseň • malé javiskové formy • povesť (miestna, historická) • rozprávací látka: staroveká orientálna a 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Spätne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť 	<p>Uk IK, KK, PSK,</p>	<p>Ov, Etv, Multv, Mev, Tvpr</p>

<p>antická literatúra – staroindické príbehy, perzské príbehy, literatúra Mezopotámie - Epos o Gilgamešovi, staroegyptské mýty, eposy Ilias a Odysea, grécke mýty o stvorení sveta</p> <ul style="list-style-type: none"> dramatizácia preberanej tematiky návštevy mestskej knižnice prednes poézie a prózy medzitriedne čítanie čitateľské projekty – práca s povest'ou encyklopédia 	<p>vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná drámu cez staroveký Rím z dejepisného učiva vie, že v dráme prebieha dialóg a monológ, pozná rozdiel medzi nimi pozná rozdiel medzi ľudovou a umelou rozprávkou, pozná zberateľov ľudových rozprávok Dobšinského, Němcovú, bratov Grimmovcov, pozná autorské zvieracie rozprávky J.C. Gronskeho. Kiplinga vedie si čitateľský denník pozná televízne a rozhlasové spracovania rozprávok navštevuje divadlo vie nájsť v textoch prirovnanie, zdobeninu Žiak ovláda pojem bájka. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bajky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa, Krylova, La Fontaine, a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bajkara. pozná definíciu báje, vie ich rozlíšiť, rozlišuje poéziu od prózy, v poézii pozná verš, strofu a rým prednáša texty v gréčtine v hexametri prednáša vybrané texty a básne rozlíši ľudovú a umelú pieseň je aktívnym návštevníkom mestskej knižnice 	<p>PK</p>	<p>De, Hv</p> <p>Mev, Eu</p> <p>Ze</p> <p>Multv OSR, Tvpr</p> <p>De, Mev</p>
<p>Obsahový štandard</p> <p>Literatúra, 6.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe-tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<ul style="list-style-type: none"> epos Aeneas, príbehy o založení Ríma mytológia o názvoch súhvezdí Báje a mýty starých Slovanov, Slovenské stredoveké legendy zo života svätých, Tristan a Izolda, Rimanka detektívna literatúra dievčenská literatúra 	<ul style="list-style-type: none"> prednáša básne od Vergília a Ovídia v súvislosti s dejepisným učivom o stredoveku, pozná legendy, vie ju definovať prečíta legendy o živote Cyrila a Metoda, stredoveké slovenské legendy vie urobiť dialóg dvoch hlavných 	<p>UK, IK, OKK, PK</p>	<p>De, Ze, Ov, Etv</p> <p>Ze</p>

<ul style="list-style-type: none"> • prednes rečníckych prejavov • dialóg, monológ • balada • jazykolamy 	<p>postáv</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie urobiť monológ hlavnej postavy • vie nájsť v diele: literárnu postavu hlavnú a vedľajšiu, pásmo rozprávača • vie rozlíšiť v rozsiahlejšom diele vonkajšiu kompozíciu literárneho diela (diel, dejstvo) • vie definovať legendu • vie definovať baladu, prednáša balady od Jána Bottu, pozná baladu Zuzanka Hraškovie od P.O. Hviezdoslava • hrá divadlo • Vie pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej literatúry. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. • Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. • vie sa vyjadrovať ako na rímskom senáte (vie používať základy rétoriky) 		<p>De, Vv, Tvpr</p> <p>Hv</p>
<p>Obsahový štandard</p> <p>Literatúra, 7.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe-tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • humanizmus a renesancia • pojmy: dej, literárna postava hlavná a vedľajšia • literatúra faktu, dobrodružná literatúra, cestopisné knihy, knihy o Magelangovi, K. Kolubovi, Vasco de Gama, Marco Polo, Zweigove Hviezdné hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje sa v ústnej ľudovej slovesnosti, pozná jej všetky žánre, ich znaky a vie ich rozlíšiť. • Vie texty ústnej ľudovej slovesnosti interpretovať. • definuje pojmy: dej, hlavná a vedľajšia postava, ja-forma, on-forma, rozprávač 	<p>UK, IK, PSK, OKK</p>	<p>De, OSR, Multv, Tvpr</p>

<p>western, robinsonáda, životopisný román</p> <ul style="list-style-type: none"> • nonsens v poézii • anekdota, aforizmus • prirovnanie, zdobenina • jazykolamy, tvorivá reč 	<ul style="list-style-type: none"> • definuje prvky vonkajšej kompozície diela (diel, dejstvo) • definuje prirovnanie, zdobeninu • v súvislosti s učivom dejepisu spoznáva literatúru faktu, vie pomenovať jej základné znaky • číta dobrodružnú literatúru, vie vymenovať jej základné znaky, autorov a diela • pozná encyklopédie • číta životopisy významných ľudí renesancie - vynálezcov, objaviteľov, vypracováva o nich referáty • číta cestopisné knihy • spracováva čitateľský denník 	<p>MVK</p>	<p>Ze</p>
<p>Obsahový štandard</p> <p>Literatúra, 8.ročník</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Kompe- -tencie</p>	<p>Presahy, prierezové témy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vedecko-fantastická literatúra (v spojení s vývojom vedy - dejepis a fyzika) • odborná (náučná) literatúra • vedeckopopulárna literatúra (Matej Bel, Vojtech Zamarovský, ...) • literatúra faktu, umelecká literatúra • poézia, pieseň – populárna - rytmus, verš (viazaný a voľný), sylabický veršový systém, presah • rým (združený, striedavý, obkročný) • próza • ľudová slovesnosť a jej žánre (rozprávky – ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová, balada, povesť, báj – mýtus, legenda, riekanky, príslovia, porekadlá, pranostiky, ...) • ľudová a autorská povesť • muzikál • divadelná hra – premiéra, derniéra • komédia a tragédia 	<ul style="list-style-type: none"> • pozná synonymá umelecká literatúra, beletria, krásna literatúra • vie zaradiť encyklopédie a náučné texty k neumeleckej literatúre • vie definovať pojmy poézia a próza personifikáciu, metaforu ako trópy a nepriame obrazné pomenovanie, vie ich nachádzať v textoch • rozširuje si obsah pojmu trópy, pozná metonymiu, synekdochu, epiteton a básnickú otázku • pozná pojmy: figúry - jazykové prostriedky: aliterácia, epifora, anafora, epizeuxa • pozná pojem vedecko-fantastická literatúra, odborná literatúra • číta knihy z tohto žánru • skladá svoje prvé básne • využíva v nich trópy a figúry • navštevuje divadelné predstavenia • rozoznáva komédiu a tragédiu • pozná dramatické diela Shakespeara 	<p>IK, UK, PSK, OKK</p>	<p>De, Vv, Fy, I</p> <p>Multv, Tvpr,</p> <p>Ze, Hv, Pr</p>

Zhrnutie vzdelávacích štandardov zaradených v širšom rozsahu alebo nad rozsah Štátneho vzdelávacieho programu

Vzdelávacie štandardy predmetu slovenský jazyk a literatúra v školskom vzdelávacom programe waldorfskej školy sú v súlade s uvedenými vzdelávacími štandardami ŠVP, v širšom rozsahu alebo navyše zaraďujú obsahové štandardy a im zodpovedajúce výkonové štandardy v štyroch oblastiach: *Grafomotorické cvičenia, Rétorika v historických súvislostiach v súvislosti s učivom dejepisu, autorské štýly a Vývoj svetovej a slovenskej literatúry prostredníctvom známych literárnych diel.* Oproti ŠVP sú obsahové štandardy ešte obohatené o **triedny divadelný projekt a individuálne ročníkové prezentácie.**

1. Grafomotorické cvičenia

- správny úchop kresliacich a písacích potrieb
- prostredníctvom formového kreslenia nácvik tvarových prvkov tlačeného písma – striedanie zvislej, vodorovnej, šikmej a oblej línie
- osvojovanie si základných hygienických návykov (správne držanie tela, správne umiestnenie papiera, zošita, dodržiavanie optimálnej vzdialenosti od papiera, správne držanie a vedenie kresliacich a písacích potrieb, udržiavanie poriadku v školských potrebách), pracovných návykov, estetických návykov
- technika písania (od 2. polroku), nie je cvičená len samostatne, ale písanie je spájané s ostatnými učebnými činnosťami detí
- technika písania (od 2. polroku), nie je cvičená len samostatne, ale písanie je spájané s ostatnými učebnými činnosťami detí
- rozvoj jazykového cítenia – príprava k rozlišovaniu slovných druhov (slová činnosti, mená vlastností, mená osôb, zvierat, vecí) formou jazykových hier

2. Rétorika v historických súvislostiach v súvislosti s učivom dejepisu – rímsky senát. Prejav. Artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj. Argument, protiargument.

- Príhovor v súvislosti s projektom na telesnej výchove – cirkus.
- Rečnická zručnosť ako predpríprava k divadelnému projektu a k ročníkovým prezentáciám.
- Tvorivá reč, artikulačné cvičenia, jazykolamy.

3. Štýly

- Osobné autorské štýly z hľadiska temperamentov, ich uplatnenie v rozprávaní a v poézii. Rozdiely medzi osobnými a funkčnými štýlmi.
- Rozlišuje individuálne štýly podľa temperamentov, vie podľa nich vytvoriť rozprávanie, identifikovať ich v textoch a pretransformovať texty z jedného štýlu do druhého.
- Rozumie rozdielu medzi osobným a funkčným štýlom a vie štýly uplatňovať podľa situácií.

4. Vývoj svetovej a slovenskej literatúry prostredníctvom známych literárnych diel

- aktívne počúvanie ľudových rozprávok, bájak a legend, príbehov zo života zvierat, rastlín, ľudí, morálne príbehy, príbehy ku sviatkom, ich reprodukcia a dramatizácia
- neveršované bájky od Ezopa, veršované od Krylova a De La Fontaina

- nácvik pásiem, malých divadelných foriem na slávnosti (Adventná hra, topenie Moreny, Jánske hry...)
- príbehy zo Starého zákona, príbehy z ľudovej slovesnosti a piesní týkajúce sa starých remesiel, prác na poli...
- výroba vlastného kalendára s vyznačením všetkých sviatkov, významných dní...
- príslovia, porekadlá, pranostika v spojení s vyučovaním prírodovedy
- severská mytológia o stvorení sveta - Edda (Súmrak bohov), Kalevala, Pieseň Niebelungov, Kráľovské ságy, Geron a Virtus
rozprávací materiál: staroveká orientálna a antická literatúra – staroindické príbehy, perzské príbehy, literatúra Mezopotámie - Epos o Gilgamešovi, staroegyptské mýty, eposy Ilias a Odysea, grécke mýty o stvorení sveta
- epos Aeneas, príbehy o založení Ríma
- mytológia o názvoch súhvezdí
- Bájky a mýty starých Slovanov, Slovenské stredoveké legendy zo života svätých, Tristan a Izolda, Rimanka
- cestopisné knihy, knihy o Magelangovi, K. Kolubovi, Vasco de Gama, Marco Polo, Zweigove Hviezdne hodiny
- téma priateľstva, lásky a dospievania vo vybraných literárnych dielach zodpovedajúcich veku žiakov aj ako prostriedok výchovného pôsobenia literárneho textu

5. Triedny divadelný projekt a individuálne ročníkové prezentácie

Odporúčaná literatúra pre žiakov podľa veku

4. ročník: Danko a Janka, Čin-čin, Smelý zajko, Smelý zajko v Afrike, Tri prasiatka, Červená čiapočka, Slovenské rozprávky I.II.III., Zlatá a strieborná kniha rozprávok, inonárodné rozprávky, Opice z našej police, Bola raz jedna trieda, Hevierove knihy, Moravčíkove knihy, Ďuríčkovej knihy, Podjavorinskej knihy, Martákovej knihy... slovenský fond
5. ročník: Grécke báje, Z poľovníckej kapsy, v súvislosti so zemepisom a preberaním Slovenska škola zaraďuje povesti zo Slovenska: Zakopaný meč, Povesti spod Sitna a ďalšie, ďalej J.C. Hronského knihy Smelý zajko, Smelý zajko v Afrike, Tri prasiatka, Budkáčik a Dubkáčik, Kiplingova Kniha džunglí a Kniha zo života zvierat, R. Moric Z poľovníckej kapsy..., ďalej Alica v krajine zázrakov, staroindické príbehy, perzské príbehy, literatúra Mezopotámie - Epos o Gilgamešovi (originálny text aj prerozprávaný Zamarovským), staroegyptské mýty, eposy Ilias a Odysea, grécke mýty o stvorení sveta...príbehy o zvieratách ale aj náučné texty
6. ročník: Parsifal, Tristan a Izolda, balady od Jána Bottu, iné zbierky balád, Narnia, Hobbit, Pán prsteňov...
- 7.ročník: Mayovky, J. London - dobrodružná literatúra, J. Verne, cestopisy - Africký zápisník, Horami Sumatry...životopisné knihy, encyklopédie. J. Swift- Gulliverove cesty
8. ročník: Dejiny ľudstva - dejepisná čítanka, Shakespeare - Rómeo a Júlia, Sen noci svätéhojanskej, J.G. Tajovský - Statky zmätky, Ženský zákon, sci-fi (Asimov, bratia Strugacki, R.U.R)
9. ročník: romány o osude človeka